Το παιδί μας: η σχέση και η χρήση (Χρήστος Γιανναράς)

Categories : ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Date : 27 Αυγούστου, 2009

Νομίζω ότι αποτελεί κοινή διαπίστωση όλων μας, τόσο εμπειρική όσο και θεωρητικά μελετημένη, ότι στο πλαίσιο του σύγχρονου τρόπου ζωής μας και του πολιτισμού μας υπάρχει τάση υπερπροστασίας του παιδιού, τάση αυξημένης -υπερβολικής- φροντίδας.
Ορισμένοι μιλούν για ένα είδος «ιεροποίησης» της παιδικής ηλικίας, που οδηγεί σε συγκεκριμένες πρακτικές συμπεριφοράς έναντι των παιδιών. Πολύ σημαντικό ρόλο παίζει η αγορά, η προώθηση προϊόντων που κατασκευάζονται και διοχετεύονται σε αυτήν ειδικά για τη φροντίδα του παιδιού, αποβλέποντας στο φυσικό ενδιαφέρον των γονέων για το παιδί τους.

Οι ψυχολόγοι θα μπορούσαν ίσως να δώσουν απαντήσεις στο κατά πόσο η υπερπροστασία των παιδιών μπορεί να πηγάζει από κάποια –άλυτα- προβλήματα των γονέων, πχ από μια αποτυχημένη συζυγική σχέση. Ενδεχόμενη προσωπική αποτυχία μπορεί να διοχετεύεται ως υπερπροστασία του παιδιού.

Οπωσδήποτε, **τα «απωθημένα» των γονέων τους ωθούν σε μια συνεχή προσπάθεια για παροχή και εξασφάλιση αγαθών και δραστηριοτήτων στα παιδιά τους, συχνά ξεπερνώντας την ανάγκη και τη λογική** . Αυτό συμβαίνει είτε επειδή δεν θέλουν να στερηθεί το παιδί τους πράγματα που έλειψαν στους ίδιους, ή για να μην δημιουργηθεί στο παιδί η εντύπωση ότι δεν μπορούν να του εξασφαλίσουν όσα επιβάλλουν οι σύγχρονες «προδιαγραφές» ανάπτυξής του.

Από όλα αυτά τα στοιχεία συνάγεται ότι **το φαινόμενο της υπερπροστασίας** διαμορφώνει πιο συχνά **μια στάση χρήσης του παιδιού παρά σχέσης με αυτό** , προβληματισμός που χρήζει περαιτέρω ανάλυσης από ειδικούς επιστήμονες.

Αυτή η μικρή εισήγηση ξεκινά από τη διαφορά που έχουν δύο πολύ ωραίες Ελληνικές λέξεις: η λέξη «πρόσωπο/-α» και η λέξη «χρήματα». Το ουσιαστικό «πρόσωπο» είναι σύνθετη λέξη, παραγόμενη από την πρόθεση «προς» και το ουσιαστικό «ωψ, ωπός» που σημαίνει «όψη». Πρόσωπο, λοιπόν, σημαίνει «έχω την όψη προς κάποιον ή κάτι, είμαι έναντι, είμαι απέναντι». Γιατί στην Ελληνική γλώσσα προτιμήθηκε να ονομαστεί η ανθρώπινη παρουσία με τη λέξη «πρόσωπο»; Σήμερα αυτή η λέξη έχει παραφθαρεί νοηματικά ή έχει αντικατασταθεί από τη λέξη «άτομο», που βρίσκεται

στον αντίποδα της σημασίας της λέξης «πρόσωπο». Το άτομο είναι η αδιαφοροποίητη, απρόσωπη αριθμητική μονάδα ομοειδούς συνόλου (από το στερητικό α- και τη «τομή